

Hamar KrF

Program for Hamar KrF 2019-2023

Kristelig Folkeparti vil at Hamar skal være kommunen med det store hjertet – varmt, menneskelig og inkluderende. Hamar skal være det beste stedet for barn å vokse opp i. Hamar skal være trygt og rikt på muligheter og opplevelser – et sted der alle, i alle aldre, kan utnytte sitt potensial. Hamar kommune skal stille opp for de som trenger samfunnets støtte.

KrF tar på alvor det forvalteransvaret vi har for naturens ressurser. I alt som vedtas skal miljøperspektivet være med i vurderingen.

I dette programmet finner du våre løsninger for at Hamar skal være et slikt sted. Hamar KrF vil arbeide for en kommune som legger til rette for deltakelse og tilhørighet for alle kommunens innbyggere.

Hamar KrF håper at vi med den politikken vi har ført og med det vi ønsker å gjøre framover, vil gjøre oss fortjent til din stemme ved valget.

1. Trygg oppvekst i Hamar

Et samfunn som er godt for barna, er godt for alle. KrF setter barn og unge først – og vårt mål er at Hamar skal være den beste kommunen for barn å vokse opp i.

Barn og ungdom i Hamar skal ha trygge og gode liv. Alle barn skal ha like muligheter til å bli sett, delta og utvikle seg i sitt oppvekstmiljø. Det krever barnehager som lar barna utforske livet på egne premisser og skoler som ser hele eleven. Hamar skal ha gode leke-, aktivitets- og kulturtilbud for barn og unge.

Kommunen skal se de sårbare og utsatte barna. Kamp mot barnefattigdom og styrking av barnevernet må være sentrale satsinger i årene som kommer, sammen med en styrking av helsetilbudet for barn og unge. En god barndom varer livet ut.

1.1. Familien

Familien er samfunnets grunnleggende enhet. Det er den viktigste arenaen for tilhørighet, nærhet og fellesskap; - den trygge rammen rundt barns oppvekst. I familien skal barn møte omsorg. Der bygger de sine første relasjoner og lærer om den nødvendige samhandlingen mellom mennesker. Samfunnet har ansvar for støtteordninger som beskytter familien. I KrFs familiepolitikk er det å skape best mulig oppvekstvilkår for barna, det viktigste. Her tror vi familiens valgfrihet er viktig.

Mange i dag opplever foreldrerollen som krevende. Mange familier oppløses i fasen med små barn. Dette kan være en stor belastning for foreldre og barn. KrF Hamar tror mange ville fått hjelp og støtte gjennom kurs, veiledning og samtaletilbud om samliv og foreldrerollen. Vi ønsker å støtte slike tiltak, også når det er initiert av frivillige lag, organisasjoner og menigheter. Vi ønsker også å støtte tiltak og veiledning som kommer enslige forsørgere til gode.

Hamar KrF vil:

- Søke etter løsninger som gir barn og foreldre mer tid sammen
- Tilpasse «fritidkortet», som regjeringen har vedtatt til å gi enda rimeligere/gratis inngang på diverse kultur- og aktivitetstilbud for barn og unge bosatt i Hamar.
- I større grad legge til rette for frivillige lag og organisasjoner inn i SFO-tilbudet
- Støtte festivaler som retter seg mot barn og familier
- Legge til rette for og støtte kurs-, veiledning og samtalegrupper om foreldrerollen
- Forebygge oppløsning av familier ved blant annet å tilby samlivskurs i en tidlig fase av utfordringene
- Veiledning og samtale i forbindelse med potensielle samlivsbrudd
- Støtte tiltak som kommer enslige forsørgere til gode, slik som Home Start og Barnas Stasjon
- Legge til rette for veiledning og omsorg i forbindelse med uønsket graviditet, og i andre situasjoner der den gravide er usikker eller trenger hjelp til for eksempel foreldrerolle og livssituasjon
- Legge til rette for at barselgrupper kommer i gang igjen i Hamar
- Etablere integreringstiltak for at mindreårige flyktninger blir tildelt norske fadderfamilier
- Sikre en god barneverntjeneste ved å sørge for god barnevernsdekning. Det vil si at kapasiteten i det offentlige apparatet ikke skal begrense barnas mulighet til en trygg oppvekst.
- Sikre ettervern frem til fylte 23 år for barnevernsbarn som trenger det
- Sikre at barnevernet i den grad det er tilrådelig, bidrar med veiledning i hjemmet først
- Der fosterfamilie er nødvendig, vil vi jobbe for at det søkes etter kvalifiserte fosterhjem i nær familie først

1.2. Barnehagen

Barnehagene skal ikke være skole, men et sted der barna opplever mestring gjennom lek og læring. Barna i barnehagen skal utforske livet på egne premisser. God læring i førskolealder gir barna viktig ballast. Det er viktig at de ansatte har gode norskkunnskaper og kan sette inn tiltak som sikrer alle barn god språkutvikling. Barnehagen skal være et trygt og godt sted å være, der barnet får utvikle seg gjennom lek, samspill og kreativ utfoldelse.

Den offentlige barnehagen skal være forankret i en kristen og humanistisk formålsparagraf. Barnehagen skal samarbeide med foreldrene om barnets beste. Barnehagen er også en viktig arena for integrering av barn fra ulike kulturer og for barn med spesielle behov.

Det må legges til rette for et fleksibelt og mangfoldig barnehagetilbud av god kvalitet. Offentlige- og private ideelle barnehagetilbud må sikres likebehandling når det gjelder offentlige tilskudd. Barnehagene må ha gode lokaler, egnede uteområder, grunnbemanning og femti prosent pedagogtetthet.

Hamar KrF vil:

- Barnehagene skal gi læring gjennom lek, samspill og trivsel.
- Ha økt fokus på behovsprøvd kartlegging i barnehageårene med rask igangsetting av tiltak der behov avdekkes
- Sikre at alle barnehager benytter seg av lav terskel for kontakt med Tverrfaglig Barneteam
- Videreføre maksimaltiden for barn i barnehage tilsvarende arbeidsmiljølovens bestemmelser for voksne i arbeidslivet
- Øke den økonomiske rammen for etterutdanning i kursdeltakelse i barnehage parallelt med at etterspørsel for «Kompetanse for kvalitet» for lærere minker
- Legge til rette for *Åpen barnehage*, og andre treffpunkter for foreldre og barn på dagtid
- Overføre tilsynsansvaret for kommunale og private barnehager til fylkesmannen

1.3. Grunnskolen

En god skole gir like muligheter for alle, og er det beste vi kan gi Hamars barn og unge. Kunnskap er det som gir oss mulighet til å ta ansvar for våre liv og realisere vårt potensial. Kunnskap og livsmestring er nøklene til at alle kan delta i samfunns- og arbeidslivet.

Den gode skolen vektlegger lærelyst og mestring. Den arbeider ut fra et bredt kompetansesyn og dannelsingsmandat i tråd med Unescos fire søyler for livslang læring: Elevene må lære å kunne, å gjøre, å være og å leve sammen.

KrF vil ha en skole som baserer seg på grunnleggende verdier i vår kristne og humanistiske arv og i menneskerettighetene, og dette skal gjenspeiles i skolens formålsparagraf. Skolens arbeid for et positivt læringsmiljø og konkrete tiltak mot alle former for mobbing og diskriminering skal ha høy prioritet.

En god skole skal både utdanne og danne. Skolens oppgave er ikke bare å formidle kunnskap og fakta. Skolen må se hele eleven og gi ballast til å mestre alle deler av livet. Grunnleggende teoretiske ferdigheter i basisfagene norsk, engelsk og matematikk er avgjørende, men satsing på basisfag må ikke føre til at annen kunnskapsformidling blir prioritert bort. KrF vil understreke betydningen av KRLE, praktiske og estetiske fag i skolen.

Det viktigste virkemidlet for å skape en god skole er å rekruttere og beholde dyktige lærere som ser hver enkelt elev og makter å motivere og inspirere elevene til innsats. Høyere lærertetthet gir mer tid til hver elev og øker lærerens mulighet til å støtte elevene i læringsarbeidet. Lærerne må vises tillit og gis pedagogisk frihet i sitt arbeid. Kartlegging og rapportering må aldri bli et mål i seg selv, men må bidra til å realisere skolens samfunnsoppdrag.

Hamar KrF vil:

- Ha økt fokus på tilpasset opplæring og på den måten sikre økt læringsutbytte for elevene
- Sikre økt fokus for å ivareta at elever med stort læringspotensial sikres opplæring tilpasset deres utvikling.
- Tiltak i tidlig fase ved høyt fravær i grunnskolen
- Kvalitetssikre skolens handlingsplan mot mobbing og oppfølging av denne
- Jobbe for at mobbeombudet i Innlandet skal være en ressurs som påvirker, hjelper og bevisstgjør lærere, elever og foreldre i Hamarskolen
- Sikre mer og bedre oppfølging av ungdom med psykiske lidelser i tidlig fase. Blant annet ved å:
 - komme raskt i gang med å opprette sosiallærerstillingene som ble vedtatt i Oppvekstplanen 2018-2025
 - Heve kompetansen blant alle som jobber med barn og unge om livsmestring, symptomer på psykiske lidelser og traumer.

- Videreføre ordningen med etter- og videreutdanningen av lærere «Kompetanse for kvalitet»
- Gjøre veiledningsprogrammet for nyutdannede lærere obligatorisk. Det må følges opp med god tilrettelegging for både den nyutdannede og mentor
- Styrke lærernes kompetanse i bruk av digitale hjelpe- og læremidler i skolen
- Styrke læreres kompetanse om digital sikkerhet
- Sikre at Hamarskolen får en forsvarlig plan for digital opplæring og bidra til at alle elever får et fullverdig digitalt tilbud
- Stimulere elevene til økt etisk refleksjon i bruk av digitale medier ved å kurse lærere i didaktikk på feltet
- Kvalitetssikre SFO og sørge for at alle barn får et likeverdig SFO-tilbud
- Sikre videre drift av naturskolen
- Jobbe for at alle offentlige og private skolebygg i Hamar skal være fri for all form for servering og salg av alkohol.
- Sikre retten til å starte- og opprettholde friskoler basert på alternativ pedagogikk, livssyn eller ideologi innenfor rammen av norsk lovverk, men vil ikke åpne for friskoler basert på kommersiell drift

1.4. Ung i Hamar

“Barn og unge først” er etablert som et kjennetegn på kommunes virksomhet. Hamar KrF vil videreføre et sterkt fokus på ungdommens muligheter og utfordringer i Hamar. KrF ønsker å sikre ungdom gode kulturtilbud som kan styres, skapes og videreutvikles av ungdommen selv. Vi vil vise ungdom respekt og gi ansvar. Barn og unge har krav på å bli hørt i tilfeller som angår deres hverdag!

Videre ønsker vi å skape en åpen dialog og forståelse mellom ungdommer med minoritetsbakgrunn og ungdommer med etnisk norsk opprinnelse. De unge må stimuleres til å bruke kulturforskjellene til å skape nye kulturelle uttrykk og bygge bro mellom de forskjellige ungdomsgruppene, og på tvers av generasjonene.

Tenåringsfasen kan oppleves som utfordrende både for den enkelte unge og familien. Tenåringsfamilier kan ha et ekstra behov for veiledning. KrF ønsker å etablere lavterskeltilbud for tenåringsforeldre i samarbeid med utekontakten og andre aktører som jobber tett på tenåringer. Vi ønsker også å sette økt fokus på ungdoms psykiske helse.

Hamar Krf vil:

- Invitere foresatte til åpne allmøter to ganger i året. Med fokus på viktige temaer som angår tenåringsforeldre deriblant:
 - mindreåriges alkoholbruk, alkoholtilgang og debutarena
 - Informasjon fra SLT-koordinator, natteravnere, ungdomsenhet i politiet, utekontakten
 - Helsestasjon, skolepsykolog
 - Informasjon fra frivilligheten
 - Spørsmål- og svar-mulighet
- Opprettholde og prioritere pengestøtte til frivillige lag og ideelle organisasjoner som gjør et positivt arbeid for- og med ungdom i Hamar
- Kvalitetssikre forebyggende tiltak mot ungdom og rus med eksplisitt fokus på hasjbruk blant ungdom
- Samhandle med utekontakten og natteravnene for å sikre at alle tilholdssteder for ungdom oppleves som trygge
- Støtte opp om natteravnenes virksomhet
- Lage informasjonskampanjer om hjelpetelefoner og tilbud som allerede finnes lokalt og nasjonalt. Deriblant den nylig planlagte kommunale helsesøstertjenesten på nett.
- Sikre at alle barn og unge i Hamar blir informert om alle lavterskeltilbud som finnes i kommunen ved å ta i bruk en digital plattform spesielt egnet for dette
- Oppfordre til-, og bidra til gjenbruk av idrettsutstyr for å redusere forbruk og klasseskille
- Opprette utstyrslager for gratis utlån av diverse sports- og fritidsutstyr

2. Aktiv alderdom

KrF legger vekt på at framtidens seniorpolitikk skal ha som mål at den enkelte skal kunne opprettholde et best mulig aktivitetsnivå både i arbeid og fritid. En god seniorpolitikk skal hindre utstøting og motivere seniorene til å stå lenger i arbeid. Når behovene for hjelp melder seg, må eldre få tilbud om nødvendige helsetjenester, egnet boform og annen hjelp.

Riktig ernæring og fysisk aktivitet i seniorfasen er viktig for helse og livskvalitet. Dette er i utgangspunktet den enkeltes ansvar, men kommunen bør også ha ernæring i fokus.

2.1. Eldreomsorg; Livskvalitet i alle livets faser

Et aktivt liv som senior

Det blir stadig flere eldre i Hamar, og de eldre blir stadig friskere. Samfunnet trenger derfor et nytt syn på eldre mennesker. De fleste eldre er en ressurs, både for seg selv, for familiene sine og for Hamar.

Når helsen svikter, må det legges til rette for at eldre kan få dekket sine grunnleggende fysiske, psykiske, sosiale og åndelige behov. Det må satses på kvalifiserte ansatte, tilrettelagte aktivitetstilbud og møteplasser som bidrar til en god og innholdsrik hverdag.

For å oppnå dette må kommunen ha som intensjon at eldre i størst mulig grad tar ansvar for eget liv, og sikrer tiltak ut fra dette prinsippet. Den nye generasjon eldre vil ha større behov for et høyere aktivitetsnivå. Det er først når helsen svikter at hjelpebehovet er tilstede. De sykeste eldre må da sikres sykehjemsplasser.

KrF sin intensjon er at eldreomsorgen skal ha tjenester med kvalitet, innhold og et omfang som sikrer alle en verdig alderdom. Og på denne måten å sikre at eldre skal få et verdig liv og slippe å være engstelige for å ikke få den hjelpen de trenger.

Hamar KrF vil:

- Legge til rette for en aktiv alderdom ved å
- Arrangere allmøter/ «arbeidsmesse» med seminarer om aktuelle temaer, samt stands med informasjon fra bl.a frivillige og ideelle lag og organisasjoner om aktiviteter og sysselsettingsbehov for aldersgruppen
- Prioritere økonomisk støtte til frivillige- og ideelle organisasjoner som har tilbud for eldre
- Opprette flere sykehjemsplasser inntil full sykehjemsdekning er oppnådd
- Fortsatt arbeide for å sikre alle eldre en reell valgfrihet når det gjelder boform
- Enerom for privatliv og verdighet
- Bidra til å motivere private eiendomsutviklere til å bygge ulike private seniorboliger med fellesarealer og fellestjenester
- Jobbe for at alle eldre som vil bo hjemme, får den hjelpen de trenger.
- Sikre gode brøyte- og strø-ordninger for å forhindre skader og ulykker
- Kvalitetssikre legetjenesten ved sykehjemmene
- Forebygge ensomhet ved å støtte ulike kulturtilbud og treffsteder for eldre
- Støtte opp om arrangement og kontaktordninger som fører generasjonene sammen
- Legge til rette for at eldre får brukt sine erfaringer og kunnskap til beste for samfunnet
- Etablere lokale tiltak for å sikre trygg og god ernæring til eldre
- Kvalitetssikre og utbedre inneklime og solskjerming på kommunens institusjoner
- Utrede behov for egne treningssentre for eldre, f.eks. tilknyttet de forskjellige boformer
- Hamar kommune bør benytte seg av seniorer som frivillige i barnehage, skole, SFO osv. som trykghetspersoner, historiefortellere, høytlesere, turkamerater osv. Dette kan gjøres i samarbeid med frivillighetssentralen og annet organisert frivillig arbeid

3. Kirke, Kultur og frivillighet

Hamar KrF ønsker at kommunen skal ha et sterkt fokus på kulturelt mangfold. En stor del av det mangfoldige kulturarbeidet utføres av engasjerte unge og voksne gjennom frivillige organisasjoner. Dette arbeidet bidrar til kontakt, samhandling og nettverksbygging mellom personer, på tvers av minoritets- og majoritetsgrupper, og på tvers av generasjoner. Det frivillige arbeidet er en ressurs for demokratiet, folkehelsen og for velferd. Frivillighet lever av lyst og dør under tvang. Det må derfor legges til rette for at frivilligheten får utvikle seg på egne vilkår, og de frivillige selv må få styre utviklingen. Frivillighet og folkehelse henger nøye sammen. Et rikt frivillig arbeid og kulturelt mangfold er forebyggende helsearbeid.

Det må være et aktivt samspill mellom det frivillige og det offentlige kulturtilbudet. KrF vil at kommunen i enda større grad skal støtte opp under og samarbeide med frivillige organisasjoner i deres innsats for et mangfoldig kulturliv. Dette vil gi større forutsigbarhet for økonomien, og i et lengre perspektiv styrke eierskapet, kulturidentiteten og kulturarven.

En stor del av vår felles kulturarv finnes i bygningsarven og i kulturminnene. Kommunen er pålagt ansvar for den offentlige bygningsarven. Derfor vil Hamar KrF gå inn for at alle bygninger og kulturminner som blir bevart, får merking og økonomisk støtte.

Kulturelt mangfold betyr også at vi skal ha plass til forskjellige kulturer. Vi må skape møteplasser og arenaer der de ulike kulturene kan presenteres og uttrykkes. Dette for å styrke en god sameksistens basert på kunnskap, tillit og toleranse. Vi trenger en god og målrettet integreringsplan slik at alle nye føler seg velkommen og inkludert i Hamar.

Hamar KrF vil:

- Sikre at alle som ønsker det, får tilbud i kulturskolen og holde egenandelen på dagens nivå
- Arbeide for at hele musikklivet i Hamar har tilgang til gode og tilpassede lokaler til øving og konserter
- Gi festivaler og arrangement som er rettet mot barn og unge økonomisk forutsigbarhet i perioder på tre år av gangen
- Tilrettelegge for gode treningsforhold for alle aldersgrupper i breddeidretten
- Oppfordre og gi støtte til lag som tilbyr lavterskel- og allidrett for store barn og ungdom
- Støtte fritidsaktiviteter og kulturtilbud for personer med nedsatt funksjonsevne
- Gi Frivilligsentralen gode arbeidsvilkår
- Støtte arrangement og tiltak som fremmer integrering
- Gå inn for at bygninger og kulturminner med verneinteresse skal bli bevart, og få en merking og økonomisk støtte
- Sørge for tilgjengelighet til kulturhistoriske bygninger og områder
- Gjøre folk oppmerksomme på natur- og friluftstilbudene i kommunen og oppfordre folk til å komme seg ut i friluft
- Gode vilkår for Den norske kirke og andre trossamfunn

- Holde våre kulturbærerbygg i god stand som f. eks kirker og domkirkeruinene
- Gudstjenestetilbud til jul for alle i grunnskolen
- På sikt få på plass ny krematorieovn på Hamar, gjerne i samarbeid med nabokommunene
- Alle kultur- og idrettsarrangement der barn og unge er i målgruppen skal være rusfrie. Dette omfatter også alkohol.

4. Byutvikling i Hamar

Hamar sentrum er viktig når det gjelder både kultur, næring og bolig. Disse tingene henger nøye sammen. Det er viktig med aktiviteter i sentrum, men aktivitetene må ikke gå ut over handelen. Sentrum er viktig for å skape felles møteplasser for folk i byen, det skaper samhold og forebygger ensomhet.

Universell utforming er bra for alle og nødvendig for mange. Fysisk utestengelse betyr for mange sosial isolasjon og svekket livskvalitet. Derfor vil KrF legge vekt på at sentrum er tilrettelagt på en slik måte at alle får ta del i byens mange gleder.

Hamar sentrum skal vrirle av liv. Sammen med befolkningen skal vi knekke koden på hvordan.

Hamar KrF vil:

- Lage flere sykkelparkeringer i Hamar
- Bygge videre ut egne sykkelfelt
- Utrede gratis bybusser
- Utvide bussrutene på kvelder og helger for å gjøre sentrumstilbudene tilgjengelig for alle
 - Bussrutene må i helgene tilpasses kirketid
- Gå inn for en god løsning for drosjenes parkering ved jernbanestasjonen
- Utrede mulighet for et «toghotell» på jernbanemuseet
- Sette informasjonstavler ved kommunens rike kulturtilbud for besøkende
- Være digitalt innovative ved blant annet å gi informasjon om stedet man er på når man skanner stolper til stolpejakt
- La nåværende parkeringsvakter få "byvertrolle"
- Involvere brukerne tidlig i prosessene for å finne de beste løsningene på universell utforming
- Hindre høyhus i boligområder
- Stimulere til et levende sentrum, ved hjelp av et tettere og forpliktende Samarbeid mellom Hamar kommune og Sentrum AS
- Håkonsgate skal være et sammenhengende, bilfritt gatetun mellom CC Stadion og posthustrappa
- Bedre kvalitet på skjenkekontrollene gjennom bedre opplæring av kontrollører, bevilgningshavere og ansatte. Det bør være tettere samarbeid mellom politi, myndigheter og bransje
- Brudd på skjenkebestemmelsene må få konsekvenser, særlig strengt ved salg til mindreårige

5. Næringsutvikling i Hamar

Kommunens oppgave er å legge til rette for at private virksomheter kan drive under gode og forutsigbare forhold. Politikere og ansatte i Hamar kommune skal aktivt arbeide for å styrke næringslivet, samt bidra til nyetablering og rekruttering. Det er viktig at kommunen opptre imøtekommende og forutsigbart i alle avdelinger i forhold til næringslivets henvendelser. Vi vil at Hamar Kommune skal ha et kreativt og innovativt næringsliv.

Hamar KrF vil:

- Bidra til å sikre forutsigbarhet for næringslivet i Hamar
- Kommunen skal sikre god infrastruktur for næringslivet
- Bidra til god kontakt og samarbeid mellom utdanningsetater og næringsliv
- Kommunen skal ikke konkurrere med næringslivet i Hamar utenfor sine kjernevirksomheter
- Hamar kommune skal ikke subsidiere eller bidra til konkurransevridning i næringslivet
- I all den grad det er mulig skal ikke matjord nedbygges, og alltid kompenseres for når det er nødvendig.
- Miljøhensyn integreres i alt planarbeid
- Stimulere til og gi oppmerksomhet til gårder som driver småskalaproduksjon og gårdsturisme
- Kommunepolitikere og administrativ ledelse skal være aktive pådrivere i forhold til næringsdrift i Hamar
- Kommunens administrasjon og politiske ledelse skal bistå Hamars næringsliv til å ekspandere og komme inn på nye markeder
- Kommunen skal bidra til etablering av næringsklynger
- Legge til rette for at kompetanseintensiv næring etablerer seg på Hamar
- Bidra til at høyskolen har samarbeid med anerkjente universitet i Norden om universitetsprogram
- Gi gründere gode vilkår for å starte egen virksomhet
- Bidra til at Hamar kommune er serviceinnstilt overfor næringslivet, og redusere saksbehandlingstiden
- Systematisk fjerne unødvendige kommunale regler og forskrifter slik at skjemavelde og byråkrati reduseres for bedriftene
- Styrke opplæring innenfor yrkesfag og entreprenørskap i Hamar-skolen slik at unge oppmuntres til å bli gründere og starte egne bedrifter
- Forsterke profileringen av Hamar som reisemål
- Beholde søndagen som en spesiell dag og si nei til en generell søndagsåpning av butikker
- Legge til rette for attraktive næringsarealer i hele kommunen
- Det skal være gunstig for vekstbedrifter å etablere seg i kommunen
- Det skal legges til rette for flere lærlingplasser, både i kommunen og i det lokale næringslivet
- Etablere flere varige tilrettelagte arbeidsplasser. Alle skal være inkludert – også i arbeidslivet

6. Fremtidsrettet forvalterskap

Hamar kommune har i 2019 erklært «klimakrise». Klimaendringene kan føre til lavere matproduksjon, utryddelse av arter, tørke og oversvømmelser, ifølge FNs klimapanel. Presset på naturressursene og forurensning er økende.

Hamar KrF ønsker et samfunn der vi skaper verdier for å gi mennesker gode og trygge liv uten å ødelegge vårt felles livsgrunnlag. I et slikt samfunn forvaltes naturen og ressursene til beste for alle mennesker, både for oss som lever i dag og kommende generasjoner. Mennesket har et særlig ansvar for å beskytte, bevare og gjenopprette naturen slik at det ikke skjer unødig eller uopprettelig skade på den. Vi overtok ansvaret for å forvalte naturen og samfunnet fra dem som gikk før oss, og har et ansvar for å overlevere «arvegodset» videre til neste generasjon i bedre stand enn det var da vi selv overtok. Forvalterskap handler om å vise generasjonsansvar, respekt for tidligere generasjoners innsats og solidaritet med kommende generasjoner.

Hamar KrF vil:

- Ha strengt jordvern for å sikre fremtidige generasjoners drift av gårder og småbruk
- Vektlegge sykkelveger ved planlegging av nye veier og utbedring av veistrekninger
- Sikre at Hamar fortsetter å sette jordvern høyt ved nye reguleringsplaner
- Utbedre kollektivtilbudene i Hamar
- Øke innbyggernes bevissthet rundt viktigheten av å ha insektvennlige vekster gjennom blomstringen
- Jobbe for at parkvesenet har fokus på insekter og eng-vekster der det lar seg gjøre
- Sørge for at barnas transportplan er styringsverktøy når veier planlegges. Den vektlegger gange og sykkel.
- At miljøhensyn skal danne grunnlaget for byutvikling og transportløsning
- fremdeles stimulere til variert bruksstørrelse, og legge til rette for ulike former for samarbeid og samdrift på gårdsbruk i kommunen
- Øke fokuset på mikroplast og annet utslipp i forbindelse med idrettsanlegg og ved avløp og renseanlegg i Hamar-regionen
- alle nye offentlige biler skal være miljøvennlige biler
- stille krav om lav- og nullutslippsteknologi i alle transportanbud hvor det er mulig, for å stimulere til de mest miljøvennlige løsningene på de aktuelle strekningene
- Ved lokale anbud skal Hamar kommune prioritere klimapositive og kortreiste tilbud så langt det er mulig.

- Ha som målsetting å benytte nullutslippsprodukter ved arrangementer i regi av kommunen

7. Viktige enkeltpunkt

- Beskytte folk fra å bli utnyttet i det moderne slaveriet blant annet ved å gjennomføre handlingsplanen mot menneskehandel.
- Hamar sentrum skal vrirle av liv. Sammen med befolkningen skal vi knekke koden på hvordan.
- Ikke godta at sykehuset på Hamar og Sannerud alene flyttes til Moelv
- For å styrke Hedmarken som region er KrF positiv til justering av kommunegrensene. Dette vil gi regionen den slagkraften den trenger for å møte framtidens utfordringer med blant annet å utvikle arbeidsplasser, bosteder og infrastruktur mot Osloområdet, i konkurranse med Østfold, Buskerud og Vestfold.
- Øke fokuset på søkere med nedsatt funksjonsevne i kommunale ansettelser.
- KrF Hamar forplikter seg til å hjelpe mennesker i eksistensiell og psykologisk krise ved å støtte Kirkens SOS med kr 2 per innbygger per år i hele perioden 2019-2023. Kirkens SOS arbeider for å hjelpe folk som sliter psykisk og trenger noen å snakke med på telefon og chatte-tjenester åpent hele døgnet.
- Arbeide for å ruste opp det psykologiske helsevesenet i Hamarområdet.
- Hamar kommune har den siste perioden utøvd forsvarlig økonomisk styring. Det ønsker Hamar KrF å videreføre ved å prioritere tiltak og forslag med lave kostnader eller som er samfunnsøkonomisk gunstig først
- Arbeide for økt bidrag til Cafe Uno i kommunens budsjetter som bidrar til ett sunt, hyggelig, oppbyggende sosialt miljø for ungdommer i Hamar området.
- Klima og miljø skal være i fokus på alle plan i kommunen